

AJUNTAMENT DE BARCELONA
DISTRICTE SANT ANDREU

MESURA DE GOVERN

CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL,
CONSELL EDUCATIU DEL DISTRICTE

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. DE CONSELL ESCOLAR A CONSELL EDUCATIU DEL DISTRICTE.....	4
2.1. La participació al CEMD	4
2.2. La composició del CEMD.....	5
2.3. Objectius, funcions i tasques del CEMD	6
2.4. L'organització del CEMD	7
Metodologia de treball.....	8
3. COORDINACIÓ ENTRE EL CEMB I EL CEMD	10

1. INTRODUCCIÓ

L'educació és un dret i una eina fonamental per abordar la construcció del comú. Garantir aquest dret vol dir garantir una educació per tothom, al llarg de la vida i digna. L'educació és un dret i una eina fonamental per a la reducció de desigualtats, en tant que proporciona oportunitats i fonamenta la cohesió social.

Per aquestes raons, l'àmbit de l'Educació és prioritari dins de l'acció de govern al Districte de Sant Andreu. Entenem que l'educació va més enllà del marc de l'escolarització i l'educació formal, abastant a espais comunitaris fora de les aules i que s'estén a totes les etapes vitals.

En aquesta línia, la mesura de govern *"Impuls al projecte educatiu de ciutat per fer de Barcelona una capital de la innovació pedagògica"*, presentada a la Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports, al febrer de 2016, va presentar un projecte educatiu de ciutat obert a la participació i a la corresponsabilitat de la ciutadania en les polítiques públiques.

Una de les finalitats que recull aquesta mesura és impulsar la participació de la comunitat educativa i la corresponsabilitat dels diferents agents socials (famílies, col·lectius professionals, món de la cultura i de les arts) que permeti fer de l'educació un objectiu compartit i una eina bàsica del desenvolupament i la cohesió social. I es treballarà per tal que el Consell Escolar Municipal, organisme de participació de la comunitat educativa a la ciutat, esdevingui el fòrum educatiu que impulsi, dirigeixi els debats i avalui el Projecte Educatiu de Ciutat. Es tracta, en definitiva, que el Consell jugui el màxim paper deliberatiu que li correspon, més enllà de l'esfera escolar, com un veritable consell educatiu i incorporant nous agents.

D'aquesta línia de treball en resulta la mesura de govern *"Consell Escolar Municipal de Barcelona (CEMB), consell educatiu de la ciutat"*, presentada a la Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports el mes de gener de 2017. La mesura reestructura el CEMB d'acord amb un model que entén l'educació des d'una perspectiva ampla i diversificada. Posant especial èmfasi en la participació de les associacions d'estudiants, de les entitats d'educació en el lleure de base comunitària, de les associacions de famílies i altres institucions

sense ànim de lucre, replanteja els objectius, funcions i tasques del Consell, defineix el paper dels i les representants municipals als consells escolars de centre, i estableix la coordinació i objectius dels Consells Escolars de Districte (CEMD).

Així, els consells escolars municipals responen a l'aspiració ciutadana d'expressar l'interès per l'educació i aportar-ne valor des dels diversos nivells de coneixement i experiència en l'àmbit mitjançant la participació de tots els sectors i agents. La revisió del Consell Escolar de Districte pretén potenciar aquest òrgan de participació que ha de representar la comunitat educativa des d'una perspectiva ampla per tal de recollir la diversitat i complexitat de coneixements i experiències presents al teixit educatiu dels nostres barris. En aquest sentit el Consell Escolar de Districte és l'espai que ha de vehicular la contribució de la comunitat educativa en l'elaboració i seguiment dels plans existents en matèria educativa.

Precedents

La Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del Dret a l'Educació, diu que la participació del sectors educatius es canalitza través del consells escolars.

La Llei 25/1985, de 10 de desembre, que va aprovar per unanimitat el Parlament de Catalunya, estableix que els Consells Escolars seran els organismes de consulta i de participació i d'assessorament en la programació de l'ensenyament no universitari.

El 6 de febrer de 1990 es constitueixen el CEMB i els CEMD, després del procés d'elecció dels seus membres.

El 7 de maig de 1991 s'aprova el Reglament de Règim Intern que, modificat l'any 2006, regula el seu funcionament.

1. DE CONSELL ESCOLAR A CONSELL EDUCATIU DEL DISTRICTE

2.1 La participació al CEMD

El CEMD és l'organisme de participació de la comunitat educativa del Districte i ha de esdevenir el veritable fòrum de debat, seguiment i coproducció de les polítiques educatives que es desenvolupen. El treball del CEMD ha de respondre i acompanyar els objectius que es defineixen al Projecte Educatiu de la Ciutat i específicament les línies de treball del Districte per tal que tothom tingui accés a una educació digna al llarg de la vida.

El dret a l'educació ha estat sovint equiparat al dret a l'escolarització i això ha propiciat que sovint no es tinguin en compte actors que tenen un paper rellevant en l'educació en un sentit ampli, que fan la seva acció des de l'educació no formal o la informal, o que no formen part de les institucions escolars.

La Llei d'Educació de Catalunya defineix en el seu article 19 el concepte de comunitat educativa:

La comunitat educativa és integrada per totes les persones i les institucions que intervenen en el procés educatiu. En formen part els alumnes, les famílies, el professorat, els professionals d'atenció educativa i el personal d'administració i serveis, l'Administració educativa, els ens locals i els agents territorials i socials i les associacions que els representen, i també els col·legis professionals de l'àmbit educatiu, l'associacionisme educatiu, les entitats esportives escolars i els professionals, empreses i entitats de lleure i de serveis educatiu.

És per això que cal replantejar la composició del CEMD per acollir tots els sectors educatius en el sentit més ampli, més global i més transversal del concepte d'educació.

Els sectors prioritaris sobre els que caldrà treballar per fomentar la seva participació a nivell de districte seran:

- AMPAs i AFAs
- Associacions d'estudiants
- Associacions de docents
- Serveis educatius
- Entitats d'educació en el lleure de base comunitària
- Altres entitats socials sense ànim de lucre (cíviques, culturals, esportives, etc.)

2.2. La composició del CEMD

El nou reglament de Constitució preveu la composició del CEMD recollint aquesta visió àmplia i transversal de l'educació. En aquesta nova distribució hi estan representats tipus d'ensenyaments que fins ara no es consideraven com a membres de ple dret i també s'ha diversificat el tipus d'entitat que pot ser designada com a membre.

- Pel que fa a ensenyaments, considerem que han de participar com a membres orgànics del CEMD:
  - Educació formal: infantil, primària i secundària obligatòria i postobligatòria.
  - Educació no obligatòria: bressol, arts, adults, idiomes, esports.
  - Formació professional.
  - Educació no formal: lleure educatiu de base comunitària.
- Pel que fa a les entitats que han de ser presents, se seguiran els criteris que marca la normativa, que es refereix a institucions, organitzacions i associacions proposades per les administracions educativa i municipal de manera conjunta, d'acord amb la seva representativitat en la vida educativa i social del districte. Al districte de Sant Andreu trobem un

gran nombre d'entitats i associacions que treballen en l'àmbit de la formació i l'atenció a infants, adolescents, joves i les seves famílies des d'una òptica educativa i comunitària.

- Pel que fa a l'administració pública, és objectiu del CEMD treballar en coordinació entre el Districte de Sant Andreu, l'administració municipal i l'administració educativa.

Formalment han d'estar representats:

- L'Ajuntament de Barcelona.
- L'administració educativa (Consorti d'Educació).

De manera addicional, el CEMD podrà convidar a aquelles persones o entitats que, per la seva rellevància a la comunitat educativa del districte, es consideri interessant la seva participació.

2.3. Objectius, funcions i tasques del CEMD

El CEMD ha de desenvolupar, en la seva escala territorial les mateixes funcions que el CEMB desenvolupa a nivell del conjunt de la ciutat, per tant actuarà com a òrgan consultiu no vinculant del govern del districte en matèria educativa.

Així, els objectius d'actuació principals haurien de ser:

- Escolarització al Districte: seguiment dels processos d'escolarització al districte, dels procediments d'admissió de l'alumnat en els centres sostinguts amb fons públics, així com de les consideracions i dictàmens sobre els mapes escolars. Participació en les comissions de garanties d'admissió.
- Estimular la participació, fent incidència especialment en els sectors que no estan representats en el Consell Escolar Municipal del Districte.

- Plans educatius: la discussió, anàlisi, seguiment i avaluació dels Plans Educatius de Districte dissenyats pel Consorci d'Educació de Barcelona. i el seguiment, coordinació i avaluació dels Plans Educatius de barri.
- Mapa escolar: l'anàlisi de l'oferta educativa al districte i la planificació de la mateixa.
- Promoció de l'equitat, la justícia social, la igualtat d'oportunitats, la inclusió i la lluita contra la segregació del districte.
- Posar en valor i enfortir les polítiques i actuacions en educació no formal i educació en el lleure de base comunitària com a uns elements més de l'educació integral de les persones.
- Promoure el debat i la participació respecte les polítiques i les actuacions en els ensenyaments no obligatoris: bressol, ensenyaments artístics, d'idiomes, esportius, formació d'adults, professional.

2.4. L'organització del CEMD

El CEMD s'estructura, a efectes de funcionament, en Ple, Comissió Permanent i Comissions de Treball.

El Ple del CEMD està integrat pel president/a, vicepresidència, secretari/a i membres previstos en el Reglament de Constitució. Les seves funcions es realitzen en coordinació amb el CEMB i son les següents:

- Debatre i aprovar els informes referits a les competències recollides al Reglament de Règim Intern (RRI).
- Elegir els membres de la Comissió Permanent d'acord amb l'establert al (RRI).
- Aprovar la memòria anual d'activitats del Consell.

La Comissió Permanent es considera l'òrgan de continuïtat d'aquests consells i els seus membres estan definits per l'RRI. Les seves funcions son:

- Proposar al Ple la creació de les Comissions de Treball.

- Planificar el calendari de reunions del Ple i elaborar la proposta d'ordre del dia.
- Elaborar la memòria d'activitats del Consell, d'acord amb els informes previs de les Comissions de Treball.
- Elaborar i aprovar el Pla de Treball del Consell per a cada Curs.
- Proposar al Ple el nomenament de les persones que representin el CEMD en altres organismes de la ciutat o del districte segons correspongui.
- Col·laborar amb els altres consells de participació del districte, segons correspongui

A través d'aquesta mesura de govern es pretén avaluar la necessitat d'establir Comissions de Treball (CT) específiques i el seu funcionament, a partir de la pròpia reflexió dels membres del CEMD i la Comissió Permanent que s'encarrega de la seva creació. La Comissió Permanent és responsable d'assumir els encàrrecs i peticions que sorgeixin en el marc del CEMD per fer propostes de CT definint-ne els objectius i finalitats principals així mateix com la seva temporalitat. Aquestes propostes hauran de ser consensuades amb els membres del consell i persones que sol·licitin pertànyer a la CT.

En tant que la participació és un aspecte millorable en el funcionament tant del CEMD com del CEMB, caldrà eixamplar-ne l'abast, tant en quantitat com en diversitat d'actors i de continguts. En la línia d'aquest plantejament, les CT, si s'escau, seran obertes a la participació de persones que formin part de la comunitat educativa del districte tot i no tenir la condició de membre del CEMD.

Metodologia de treball

Pel que fa a la metodologia de treball de les comissions, cal aplicar principis d'adaptació a les necessitats que vagin sorgint, ser flexibles tant amb la temàtica com amb la temporalitat, amb un concepte de grup de treball àgil més que no de comissió formal i rígida. Les noves Comissions de Treball han de permetre que el CEMD treballi sobre els objectius que es fixen en aquesta mesura de govern.

Les CT es coordinaran amb la Comissió Permanent per tal de fer seguiment dels temes tractats i dels treballs desenvolupats de manera que es puguin realitzar els retorns corresponents en el marc del Ple del CEMD.

Seguint un dels objectius que es defineixen a l'actuació relativa als Consells Escolars en la mesura de govern d'Impuls al projecte educatiu de ciutat, seria interessant la definició d'una Comissió de Treball en relació als futurs plans educatius de barri i/o districte així com reformular les Taules d'educació existents actualment al districte: Baró de Viver – Bon Pastor i Trinitat Vella en comissions de treball en relació als projectes de l'àmbit educatiu que es despleguen en el marc del Pla de Barris actual i també la proposada per membres de la comunitat educativa en el passat consell escolar, la CT Escola inclusiva. Aquestes Comissions de Treball seran de tipus estable durant el període de vigència dels plans mencionats.

Es proposen a , a títol indicatiu, l'abast de les dues comissions de treball proposades:

- **CT Projecte Educatiu de Districte i/o Barri**
  - Objectiu: debatre, impulsar, fer el seguiment, avaluar el desenvolupament i execució dels futurs Plans Educatius que es desenvolupin al districte.

- **CT Projectes Educatius Comunitaris del Pla de Barris**
  - Objectiu: definir, impulsar i desplegar projectes referents a la línia d'educació comunitària del Pla de Barris de Baró de Viver, Bons Pastor i Trinitat Vella fent especial atenció als projectes de millora i enfortiment de la relació entre famílies i centres educatius i a projectes d'educació no reglada i oci inclusiu.

- **CT Escola inclusiva**
  - Objectiu: Definir, impulsar i desplegar projectes amb la finalitat de que tots els nens i nenes rebin l'atenció que necessiten en cada moment per desenvolupar-se en tot el seu potencial perquè únicament mitjançant l'equitat es garanteix la igualtat d'oportunitats.

Entenem que les necessitats i prioritats del Districte depenen del desenvolupament de les polítiques i la situació específica de cada moment.

La definició definitiva de les Comissions de Treball ha de partir de la pròpia reflexió del CEMD i de les necessitats que es determinin en cada moment.

2. COORDINACIÓ ENTRE EL CEMB I EL CEMD

La coordinació entre el CEMB i els CEMD és una qüestió prioritària. La proximitat del CEMD als centres educatius i al conjunt de la comunitat educativa del districte és un element cabdal a l'hora de potenciar les actuacions que s'impulsin des del CEMB i des del govern de la ciutat. Per aquest mateix motiu el CEMD és l'òrgan bàsic per captar totes les aportacions que pugui fer la comunitat educativa i el seu potencial en aquest sentit és molt gran.

Per potenciar la coordinació del CEMD amb el CEMB és necessari:

- Donar continuïtat a les reunions periòdiques de la Secretaria del CEMB i els districtes.
- Garantir la presència dels representants al CEMD al CEMB a través dels secretaris/àries del CEMDs.
- Facilitar que es comparteixin bones pràctiques entre districtes.
- Fer aportacions del CEMD al CEMB.
- Articular agendes, procediments, objectius entre el CEMB i els CEMD, per evitar duplicitats i afavorir les sinèrgies entre els dos nivells de participació ciutadana en l'educació.